

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.5.2019 г.
C(2019) 3452 final

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 14 май 2019 година

за установяване на насоките за определяне на финансови корекции, които трябва да бъдат извършени спрямо финансиирани от Съюза разходи в случай на неспазване на приложимите правила за възлагане на обществени поръчки

BG

BG

Съдържание

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	2
1.1.	Цел на насоките	2
1.2.	Обхват.....	3
1.2.1.	Поръчки, които попадат в обхвата на директивите	3
1.2.2.	Поръчки, които не попадат в обхвата на директивите	4
1.2.3.	Наличие на определен трансгранични интерес	4
1.3.	Разходи, по отношение на които се прилагат финансови корекции	5
1.4.	Критерии, които следва да бъдат взети предвид при вземане на решение относно пропорционалната ставка на корекция	5
1.5.	Измама	6
2.	ВИДОВЕ НЕРЕДНОСТИ И СЪОТВЕТНИ СТАВКИ НА ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ	8
2.1.	Обявление за обществена поръчка и тръжни спецификации	8
2.2.	Подбор на оференти и оценка на офертите	18
2.3.	Изпълнение на поръчката	24

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Цел на насоките

Общата цел на настоящите насоки е двояка:

- да се повиши **правната сигурност** за държавите членки; Във връзка с това е важно да се пояснят обстоятелствата, при които нарушенията на приложимото право на Съюза за възлагане на обществени поръчки или на националното право, свързано с неговото прилагане, могат да доведат до финансови корекции от страна на Комисията;
- да се гарантира **пропорционалност**. Във връзка с това е важно, когато взема решение за финансова корекция, Комисията да отчита естеството и сериозността на нарушението¹, както и свързаните с него финансови последици за бюджета на Съюза.

Комисията ще прави **финансови корекции** с цел изключване от финансиране от Съюза на разходите, направени в нарушение на приложимото право (вж. член 144 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 101, параграф 8 от Финансовия регламент). Нередността може да бъде точно определена или не. Финансовото въздействие на дадена нередност е точно определено, ако след разглеждането на отделните случаи е възможно да се изчисли точният размер на разходите, които погрешно са декларирани пред Комисията за възстановяване; в тези случаи финансата корекция трябва да бъде точно изчислена. Счита се обаче, че в случая на нередности при възлагане на обществени поръчки не е възможно да се определи с точност финансово въздействие поради естеството на нередността. Следователно в тези случаи се прилага корекция с единна ставка по отношение на засегнатите разходи, като се отчитат естеството и сериозността на нередностите в съответствие с определените в точка 1.4. критерии.

Нередностите в областта на обществените поръчки се анализират в съответствие с целта за защита на финансовите интереси на Съюза и спазване на правото на Съюза (по-специално принципите на прозрачност, недискриминация, равно третиране, пропорционалност и правна сигурност). Освен това финансови корекции могат да се прилагат единствено ако въпросната нередност има или би могла да има финансово въздействие върху бюджета на Съюза. Следователно посочените в настоящите насоки видове нередности (или подобни на тези нередности), за които в раздел 2 е определена корекция с единна ставка, са нередностите, за които се счита, че имат финансово въздействие². В случаите, в които нарушението на правилата за възлагане на обществени поръчки е само от формален характер без каквото и да било действително или потенциално финансово въздействие, финансата корекция не е обоснована³.

Целта на насоките е да се насърчава съгласуваността на третирането на грешките при възлагане на обществени поръчки между съответните служби на Комисията, Европейската

¹ За целите на насоките под „нередност“ се разбира нарушение на приложимото право за възлагане на обществени поръчки, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза.

² Видовете нередности, описани в раздел 2, са най-често срещаните видове нередности. Този списък не е изчерпателен. Други нередности следва да бъдат разглеждани, когато е възможно, по аналогия с видовете нередности, установени в настоящите насоки.

³ Пример: когато обявленето за възложена поръчка е публикувано по-късно от посочените срокове или не е публикувано изобщо.

сметна палата⁴ и държавите членки. Държавите членки са отговорни на първо ниво за разследването на нередностите и за прилагането на необходимите финансови корекции. В този контекст, на компетентните органи в държавите членки се препоръчва при коригиране на установените от собствените им служби нередности да прилагат критериите и ставките на финансова корекция, определени в настоящите насоки.

Операциите следва да бъдат избрани за финансиране в съответствие с приложимите европейски и национални правила, включително тези, които се отнасят до обществените поръчки. В този контекст могат да възникнат два сценария:

- a) когато използваната тръжна процедура за възлагане на обществена поръчка е в нарушение на правилата за възлагане на обществените поръчки (което би довело до финансова корекция при деклариране пред Комисията на направените по тази поръчка разходи), а договорът за тази поръчка все още не е подписан, съответният орган може да препоръча на бенефициера, като отчита всички допълнителни разходи и времеви ограничения, да открие нова тръжна процедура, която да е изцяло в съответствие с посочените правила. В случай че не бъде открита нова тръжна процедура, нередността следва да бъде коригирана чрез прилагането на настоящите насоки⁵;
- б) ако бъде установена нередност, след като договорът е бил подписан и операцията е била одобрена за финансиране (на всеки етап от изпълнението на операциите), нередността следва да бъде коригирана чрез прилагането на настоящите насоки.

1.2. Обхват

Както е посочено в член 1 от решението, с настоящите насоки се установява размерът на корекцията, която трябва да се прилага в случай на нередности, които представляват нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки, приложими по отношение на поръчки⁶, генериращи разходи, финансиирани от бюджета на Съюза в рамките на споделено управление⁷.

1.2.1. Поръчки, които попадат в обхвата на директивите

Настоящите насоки се отнасят до нередности, установени във връзка с обществени поръчки и възлагачи органи, както е определено в директивите⁸. Когато се прилага член 13 от

⁴ Вж. препоръките на Европейския парламент от 2010 г. за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета: *Парламентът призовава (...) Комисията и Сметната палата да хармонизират незабавно начина, по който третират грешките при възлагане на обществени поръчки в тези две области на политиката: „Земеделие и природни ресурси“ и „Сближаване, енергетика и транспорт“ (...).*

⁵ Това означава, че към всички разходи, които трябва да бъдат деклариирани пред Комисията по отношение на съответния договор, следва да се прилага предварителна корекция с единна ставка.

⁶ За целите на настоящите насоки терминът „поръчка“ се използва *lato sensu* (в широк смисъл), т.е. отнася се до всяка процедура за възлагане на обществени поръчки.

⁷ Настоящите насоки не се прилагат по отношение на нередности, засягащи разходи съгласно правилата относно използването на опростени варианти за разходите.

⁸ Въпросните директиви са следните:

- Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (OB L 94, 28.3.2014 г., стр. 1), и нейните изменения;
- Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/EО) (OB L 94, 28.3.2014 г., стр. 65), и нейните изменения;
- Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването,

Директива 2014/24/ЕС, настоящите насоки са приложими и по отношение на поръчки, субсидирани от възлагачите органи, дори когато тези поръчки не са били възложени от възлагачи органи.

1.2.2. Поръчки, които не попадат в обхвата на директивите

Доколкото директивите не се прилагат⁹, но възлагането на обществени поръчки попада в обхвата на Договора и в рамките на националното законодателство относно възлагането на обществени поръчки, настоящите насоки се прилагат, ако е изпълнено поне едно от следните условия:

- i) налице е определен трансгранични интерес по смисъла на точка 1.2.3 и при възлагането на такива поръчки не се спазват заложените в Договора принципи на прозрачност и недискриминация;
- ii) по отношение на въпросните поръчки е налице ясно нарушение на националното законодателство относно възлагането на обществени поръчки.

В допълнение настоящите насоки са приложими и ако съгласно националните правила (включително договорните условия или условията за отпускане на безвъзмездни средства) от бенефициерите на фондовете на ЕС се изисква да спазват изрично националните правила за възлагане на обществени поръчки или подобни на тях правила¹⁰ дори и ако тези бенефициери не са сами по себе си възлагач орган, както е посочено в директивите. В този случай нередността представлява нарушение на националните правила (напр. условията в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се основават на принципите на Договора или на националните правила за възлагане на обществени поръчки).

Във всички тези случаи необходимото равнище на финансови корекции следва да се определя по аналогия с определените в раздел 2 видове нередности.

1.2.3. Наличие на определен трансгранични интерес

За целите на оценката на наличието на определен трансгранични интерес в поръчките, които не попадат в обхвата на директивите, Комисията носи тежестта на доказване, като взема предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз¹¹.

В този контекст първо е необходимо да се определи дали са налице фактически елементи, които заедно биха обосновали трансгранични интерес, включително следните: i) предметът

⁹ енергетиката, транспорта и пощенските услуги (за отмяна на Директива 2004/17/EO); (OB L 94, 28.3.2014 г., стр. 243), и нейните изменения;

- Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагачи органи или възложители в областта на от branата и сигурността (OB L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

¹⁰ Включително поръчките за услуги за социални и други специфични услуги, които не са включени в приложение XIV към Директива 2014/24/ЕС.

¹¹ напр. национални или програмни правила за допустимост, с които на бенефициерите, които не са възлагачи органи, се налага задължение да следват при сключване на договори с техните доставчици определен опростен процес на възлагане на обществени поръчки.

Вж. решение от 13 ноември 2007 г., *Комисия/Ирландия*, C-507/03, Сборник I-9777, точки 32 и 34. Вж. също решение от 21 февруари 2008 г., *Комисия/Италия*, C-412/04, Сборник I-619; Решение от 15 май 2008 г., SECAP SpA и Santorso Soc/Comune di Torino, съединени дела C-147/06 и C-148/06, Сборник I-3565.

на поръчката, ii) прогнозната ѝ стойност, iii) техническите изисквания по поръчката, iv) географското разположение на мястото на изпълнение на поръчката, v) информация за оферти от други държави членки или изразен интерес от икономическите оператори от друга държава членка.

1.3. Разходи, по отношение на които се прилагат финансови корекции

Когато Комисията открие нередности, свързани с неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки, тя определя размера на приложимата финансова корекция, в съответствие с настоящите насоки. Размерът на финансова корекция се изчислява въз основа на размера на разходите, декларириани пред Комисията и свързани с поръчката (или с част от нея¹²), които са засегнати от нередността, като се използва подходящата корекция с единна ставка в съответствие с раздел 2 и като се вземат предвид посочените в раздел 1.4. критерии.

Същата ставка на корекция следва да се прилага и за всички бъдещи разходи, които са засегнати от нередността, свързана със същата засегната поръчка (или с част от нея), преди тези разходи да бъдат удостоверени пред Комисията.

Практически пример:

В случай, когато сумата на общите разходи, декларириани пред Комисията за договор за строителство (склучен след прилагането на незаконни критерии за подбор), възлиза на 10 000 000 EUR и когато приложимата ставка на финансова корекция е 25 %, сумата, която трябва да бъде приспадната от отчета на разходите пред Комисията, е 2 500 000 EUR. Съответно финансирането от Съюза се намалява въз основа на съответния процент на съфинансиране за приоритетната ос, в рамките на която са декларириани разходите. Ако впоследствие националните органи имат намерение да декларират допълнителни разходи, отнасящи се за същия договор и засегнати от същата нередност, тези разходи следва да бъдат коригирани със същата ставка на корекция от 25 % преди декларирането на разходите пред Комисията¹³. В крайна сметка цялата стойност на свързаните с обществената поръчка плащания се коригира въз основа на същата ставка на корекция.

1.4. Критерии, които следва да бъдат взети предвид при вземане на решение относно пропорционалната ставка на корекция

Както е посочено в точка 1.1, когато поради естеството на нередността е невъзможно да се определи точно финансовото въздействие, но нередността като такава може да има въздействие върху бюджета, Комисията може да изчисли размера на корекцията, която трябва да се приложи, като вземе предвид три критерия, а именно естеството и

¹² Финансовата корекция е ограничена до част от поръчката, ако тази част е ясно разпознаваема, а именно ако поръчката е разделена на обособени позиции или когато се урежда от рамково споразумение съгласно член 33 от Директива 2014/24/EС. Такъв например ще бъде случаят, когато техническите спецификации са ограничени по отношение на една от тези обособени позиции в дадена поръчка, както е показано тук: възлаганият орган изисква компютрите в обособена позиция в рамките на по-голяма поръчка за строителство за изграждането на болница да бъдат от определена марка (без да се добавя задължителното посочване на „или еквивалентно(и)“). В този случай финансова корекция касае само разходите, свързани с компютрите, придобити съгласно тази поръчка, а не разходите във връзка с цялата поръчка.

¹³ Националните органи трябва да пазят пълната одитна следа на финансовите корекции, прилагани по отношение на поръчката, включително съответните записи в счетоводната система.

сериозността¹⁴ на нередностите, както и произтичащите финансови загуби за фондовете. Това предполага, че финансовите корекции, наложени въз основа на скалата за единните ставки, включена в раздел 2 от настоящите насоки (5 %, 10 %, 25 % и 100 %), спазват принципът на пропорционалност. Това не изключва факта, че при изчисляването на окончателния размер на корекцията, която трябва да се приложи, следва да се отчетат всички характеристики на установената нередност във връзка с елементите, които са взети предвид при установяването на въпросната единна ставка¹⁵.

Когато в една и съща процедура за възлагане на обществена поръчка се открива повече от една нередност, ставките на корекция не се кумулират. Най-сериозната нередност се приема като показателна за вземането на решение относно ставката на корекция, приложима към съответната поръчка, в съответствие с раздел 2.

В някои случаи отделни нередности, свързани с възлагането на обществени поръчки, могат да имат системен характер, произтичащ от недостатък в системата за управление и контрол. В тези случаи след прилагането на корекция във връзка с отделните нередности при възлагане на обществени поръчки държавата членка следва да предприеме необходимите корективни мерки по отношение на други процедури за възлагане на обществени поръчки, засегнати от същия вид нередности. Когато това не е направено (т.е. когато не са коригирани всички засегнати от недостатъка разходи), Комисията ще прилага съответните корективни мерки, включително нетни финансови корекции, в съответствие с приложимите за всеки фонд секторни правила. Финансовите корекции трябва да се прилагат по отношение на засегнатите процедури за възлагане на обществени поръчки, които все още не са обект на индивидуални корекции.

1.5. Измама

Финансова корекция от 100 % се прилага по отношение на разходите, които са засегнати от нередности, произтичащи от нарушение на правилата за възлагане на обществени поръчки свързани с измама, които имат въздействие върху бюджета на ЕС, засягащ финансовите интереси на Съюза, или всяко друго нарушение, посочено в членове 3—5 от Директива (ЕС) 2017/1371¹⁶, което е установено от компетентен съдебен орган или е идентифицирано от компетентен европейски или национален орган въз основа на доказателствата, подкрепящи наличието на нередности, свързани с измами.

Измамата може да бъде установена от специализирани органи на ЕС за борба с корупцията/борба с измамите или от национални органи за административно и наказателно разследване.

Одиторите на Комисията и националните одитни органи¹⁷ (освен ако нямат специални отговорности по националното право) нямат специални компетентности за разследване на случаи на измама. Следователно техните доклади, дори и когато в тях се установява риск или се посочва вероятност от измамно поведение, не определят сами по себе си наличието

¹⁴ Сериозността на дадена нередност се оценява, като се вземат предвид по-специално следните фактори: равнище на конкуренция, прозрачност и равно третиране.

¹⁵ Вж. по-специално член 144, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз в решение C-406/14 (точки 47—49) и решение C-408/16 (точки 65 и 66).

¹⁶ Както е установено в член 3, параграф 2, буква б) от Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред.

¹⁷ Или сертифициращи органи в рамките на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

на измама. Това не засяга задължението им, потвърдено в член 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2017/1371, да разкриват на Европейската служба за борба с измамите и на други компетентни органи всеки факт, за който са узнали при изпълнение на своите задължения и който може да бъде квалифициран като престъпление и без да се засяга задължението на държавите членки [да] гарантират, че националните органи за одит постъпват по същия начин.

2. ВИДОВЕ НЕРЕДНОСТИ И СЪОТВЕТНИ СТАВКИ НА ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ

2.1. Обявление за обществена поръчка и тръжни спецификации

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
1.	Липса на публикуване на обявление за обществена поръчка или неоправдано пряко възлагане (т.е. незаконосъобразна процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка)	Член 31 от Директива 2014/23/EС Член 26, член 32 и член 49 от Директива 2014/24/EС Член 44, членове 67—69 от Директива 2014/25/EС	<p>Обявленето за обществена поръчка не е публикувано в съответствие с приложимите правила (напр. публикуване в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i> („OB“), когато това се изисква от директивите).</p> <p>Това се прилага и при пряко възлагане или процедури на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка, ако не са изпълнени критериите за тяхното използване.</p>	100 %
			Също като в горната графа, с изключение на факта, че публичността е била осигурена чрез други подходящи средства ¹⁹ .	25 %
2.	Изкуствено разделяне на поръчки за строителство/	Член 8, параграф 4 от Директива 2014/23/EС	Проект за строителство или предложена покупка на определено количество доставки и/или услуги се разделя изкуствено на няколко поръчки. В резултат	100 % (тази корекция се прилага, ако

¹⁸ Посочената съдебна практика се отнася до разпоредбите на Директива 2004/17/EO и Директива 2004/18/EO. Представеното тълкуване обаче може да се отнася и до разпоредбите на директивите от 2014 г.

¹⁹ Подходящи средства за осигуряване на публичност означава, че обявленето за обществена поръчка е публикувано по начин, който гарантира, че дадено предприятие, установено в друга държава членка, има достъп до необходимата информация относно обществената поръчка преди тя да бъде възложена, така че да е в състояние да представи оферта или да изрази своя интерес за участие в тази поръчка. На практика такъв е случаят, когато i) обявленето за обществена поръчка е било публикувано на национално равнище (в съответствие с националното законодателство или правила в тази област) и/или ii) когато са били спазени основните стандарти за публикуването на поръчки (вж. повече подробности относно тези стандарти в раздел 2.1 от Тълкувателно съобщение № 2006/C 179/02 на Комисията).

№	Вид нередност	Приложимо право¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
1.	услуги/доставки	Член 5, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС	на това всяка поръчка за частта за строителство/доставки/услуги се намира под определения в директивите праг, като по този начин се възпрепятства публикуването на поръчката в ОВ за съответния цялостен пакет от дейности за строителство, услуги или доставки ²⁰ .	обявленietо за обществена поръчка, обхващащо въпросното строителство/доставки/услуги, не е публикувано в ОВ, въпреки че това се изиска от директивите)
		Член 16, параграф 3 от Директива 2014/25/ЕС Решение от 9 декември 2010 г., Комисия/Германия, C-574/10, решение от 11 юли 2013 г., Испания/Комисия, T-358/08 и решение от 26 юли 2013 г., Испания/Комисия, T-384/10	Също като в горната графа, с изключение на факта, че публичността е била осигурена чрез други подходящи средства при същите условия като посочените в точка 1 по-горе.	25 %
3.	Липса на обосновка за неразделянето на поръчката на обособени позиции	Член 46, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС	Възлагацият орган не посочва основните причини за решението му да не разделя поръчката на обособени позиции.	5 %
4.	Неспазване на сроковете за получаване на оферти или на сроковете за получаване	Членове 27—30, член 47, параграф 1 и параграф 3 и член 53, параграф 1 от Директива	Намаляването на определените в директивите срокове е по-голямо или равно на 85 % или срокът е равен на/по-кратък от 5 дни.	100 %

²⁰ Същият подход е приложим *mutatis mutandis* по отношение на поръчки, които попадат единствено в обхвата на националните правила за възлагане на обществени поръчки и когато изкуственото разделяне на строителство/доставки/услуги възпрепятства публикуването в съответствие с тези правила.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
5.	на заявления за участие ²¹ или Неспазване на изискването за удължаване на сроковете за получаване на оферти, когато са внесени съществени промени в документацията за обществената поръчка	2014/24/EC Членове 45—48, член 66, параграф 3 и член 73, параграф 1 от Директива 2014/25/ЕС	Намаляването на определените в директивите срокове е по-голямо или равно на 50 % (но е по-малко от 85 %) ²² .	25 %
			Намаляването на определените в директивите срокове е по-голямо или равно на 30 % (но е по-малко от 50 %)	10 %
			или Сроковете не са били удължени, когато са внесени съществени промени в документацията за обществената поръчка ²³ .	5 %
5.	Недостатъчно време за получаване на тръжна документация от потенциалните оференти/кандидати.	Член 29 и член 34 от Директива 2014/23/ЕС Член 22 и член 53 от Директива 2014/24/ЕС Член 40 и член 73 от Директива	Времето за получаване на тръжната документация от икономическите оператори (т.е. потенциални оференти/кандидати) е твърде малко (т.е. по-малко или равно на 50 % от определения в тръжната документация срок за получаване на оферти съобразно съответните разпоредби), като по този начин се създават необосновани пречки за	10 %

²¹ Тези срокове са приложими към открити процедури, ограничени процедури и състезателни процедури с договаряне.

Взема се предвид и член 47, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС: *При определяне на сроковете за получаване на оферти и заявления за участие възлагащите органи отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове, определени в членове 27—31.*

²² Например ако се приеме, че срокът за получаване на оферти е 35 дни (съгласно член 27 от Директива 2014/24/ЕС), могат да се развият два сценария: 1) приложението от възлагащия орган срок е 10 дни, което означава намаляване на срока с 71,4 % [= (35-10)/35]], поради което е обоснована финансова корекция от 25 %; 2) приложението от възлагащия орган срок е 10 дни, но минималният срок може да бъде 15 дни (тъй като обявленето за предварителна информация е публикувано, което означава намаляване на срока с 33 % [= (15-10)/15]], поради което е обоснована финансова корекция от 10 %.

²³ Вж. член 47, параграф 3, буква б) от Директива 2014/24/ЕС.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
	или Ограничения за получаване на тръжна документация	2014/25/EC	<p>отварянето на обществената поръчка за конкуренция.</p> <p>Времето за получаване на тръжната документация от икономическите оператори (т.е. потенциални оференти/кандидати) е намалено, но намалението е по-малко от 80 % от срока за получаване на оферти съобразно съответните разпоредби.</p> <p>Времето за получаване на тръжната документация от икономическите оператори (т.е. потенциални оференти/кандидати) е равно на или е по-малко от 5 дни</p> <p>или</p> <p>Когато възлаганият орган изобщо не е предоставил неограничен и пълен безплатен прям достъп²⁴ чрез електронни средства до документацията за обществената поръчка, както е посочено в член 53, параграф 1 от Директива 2014/24/EC, това представлява сериозна нередност²⁵.</p>	5 % 25 %
6.	Непубликуване на удължените срокове за получаване на оферти ²⁶	Член 3 и член 39 от Директива 2014/23/EC Член 18 и член 47 от Директива	Първоначалните срокове за получаване на оферти (или получаване на заявления за участие) са били правилни съгласно приложимите разпоредби, но са били удължени без подходящото публикуване в съответствие с приложимите правила (т.е.	5 %

²⁴ Когато електронният достъп е бил предложен, но срокът за достъп е бил съкратен, се прилагат съответните горепосочени ставки от 25 %, 10 % или 5 %.

²⁵ С изключение на случаите, при които са спазени условията, установени в посочените параграфи 2 и 3. В тези случаи не се прилага корекция.

²⁶ Или удължени срокове за получаване на заявления за участие; тези срокове са приложими към ограничени процедури и процедури на договаряне с публикуване на обявление за обществена поръчка.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
	или Неспазване на изискването за удължаване на сроковете за получаване на оферти	2014/24/EC Член 36 и член 66 от Директива 2014/25/EC	публикуване в Официален вестник на Европейския съюз), <u>като публичността (на удължените срокове) е била осигурена чрез други средства</u> (вж. условията в точка 1 по-горе).	
7.	Случаи, които не оправдават използването на състезателна процедура с договаряне или на състезателен диалог	Член 26, параграф 4 от Директива 2014/24/EC	Също като в горната графа, но <u>без публичността (на удължените срокове) да е осигурена чрез други средства</u> (вж. условията в точка 1 по-горе)	10 %
			или Неспазване на изискването за удължаване на сроковете за получаване на оферти, когато по независимо какви причини допълнителната информация, въпреки че е поискана своевременно от икономическия оператор, не е предоставена най-късно шест дни преди изтичането на крайния срок, определен за получаване на оферти ²⁷ .	25 %

²⁷ Вж. член 47, параграф 3, буква а) от Директива 2014/24/ЕС. В случай на ускорена процедура по член 27, параграф 3 и член 28, параграф 6 от въпросната директива този срок е четири дни.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
			първоначална оферта и е гарантирано равно третиране на всички оференти по време на преговорите по офертите.	
8.	Неспазване на процедурата, установена в Директивата за електронните и комбинираните обществени поръчки ²⁸	Членове 33—39 от Директива 2014/24/ЕС Членове 51—57 от Директива 2014/25/ЕС	Специалните процедури за електронни и комбинирани обществени поръчки ²⁹ не са били следвани, както е определено в приложимата директива, и неспазването би могло да има възпиращ ефект върху потенциалните оференти ³⁰ .	10 %
			Когато неспазването е довело до възлагането на поръчка на оферент, различен от този, на когото е трябвало да бъде възложена поръчката, това се счита за сериозна нередност ³¹ .	25 %
9.	Непубликуване в обявленietо за обществена поръчка на критериите за подбор и/или възлагане (и тяхната тежест) или на условията за изпълнение на поръчките или на техническите	Член 31, членове 33 и 34, членове 36, 37, 38 и член 41, както и приложение V (точка 7, буква в) и точка 9) от Директива 2014/23/ЕС Член 42, член 51, член 53, членове 56—63, член 67 и	a) Непубликуване в обявленietо за обществена поръчка ³² на критериите за подбор и/или възлагане (и тяхната тежест). б) Непубликуване в обявленietо за обществена поръчка ³³ на условията за изпълнението на поръчките или техническите спецификации.	25 % 10 %

²⁸ Освен в случаите, когато нередността вече е описана в други видове нередности, определени в настоящите насоки.

²⁹ Въпросните процедури за възлагане на обществени поръчки са: рамкови споразумения, динамични системи за покупки, електронни търгове, електронни каталози, централизирани дейности по закупуване и централни органи за покупки.

³⁰ Например: срокът на рамково споразумение е по-дълъг от четири години без задължителна обосновка.

³¹ Ако неспазването означава, че обявленietо за обществена поръчка не е било публикувано, тогава ставката на корекцията трябва да бъде определена в съответствие с точка 1 по-горе.

³² Или тръжна документация, ако е публикувана заедно с обявленietо за обществена поръчка.

³³ Или тръжна документация, ако е публикувана заедно с обявленietо за обществена поръчка.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
	<p>спецификации.</p> <p>или</p> <p>Недостатъчно подробно описание на критериите за възлагане и тяхната тежест.</p> <p>или</p> <p>Липса на съобщаване/публикуване на разяснения/допълнителна информация.</p>	<p>член 70, както и приложение V, част В (точка 11, буква в) и точка 18) и приложение VII от Директива 2014/24/EС</p> <p>Член 60, член 71, член 73, членове 76—79, член 82, и член 87, приложение VIII и приложение XI, А (точки 16 и 19), Б (точки 15 и 16) и В (точки 14 и 15) от Директива 2014/25/EС</p> <p>Принципът на равно третиране, посочен в член 18 от Директива 2014/24/EС</p> <p>Съдебна практика: решение от 14 юли 2016 г., Dimarso, решение от 11.2010 г., Комисия/Ирландия, решение от 24 януари 2008 г., Lianakis</p>	<p>в) Нито в публикуваното обявление за обществена поръчка, нито в тръжните спецификации се описват достатъчно подробно критериите за възлагане и тяхната тежест, което води до необосновано ограничаване на конкуренцията (т.е. липсата на достатъчно подробности би могла да има възпиращ ефект върху потенциалните оференти)³⁴.</p> <p>г) Разясненията или допълнителната информация (във връзка с критериите за подбор/възлагане), предоставени от възлагания орган, не са съобщени на всички оференти или не са публикувани.</p>	

³⁴ Освен когато критериите за възлагане и тяхната тежест са били достатъчно подробно разяснени от възлагания орган при поискване от оферентите преди крайния срок за подаване на офертите.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
10.	Използване на <ul style="list-style-type: none"> - критерии за изключване, подбор, възлагане или - условия за изпълнение на поръчките, или технически спецификации, които са <u>дискриминационни</u> въз основа на неоснователни национални, регионални или местни предпочтения 	Членове 36, 37, 38 и член 41 във връзка с член 3 от Директива 2014/23/ЕС Член 42, членове 56—63, член 67 и член 70 във връзка с член 18, параграф 1, приложение VII от Директива 2014/24/ЕС Член 60, членове 76—79, член 82 и член 87 във връзка с член 36, параграф 1, приложение VII от Директива 2014/25/ЕС	<p>Случаи, в които икономическите оператори биха могли да бъдат възпрепятствани да представят оферти поради критериите за изключване, подбор и/или възлагане или условия за изпълнение на поръчки, които включват неоснователни национални, регионални или местни предпочтения.</p> <p>Такъв е например случаят, когато към момента на подаване на офертата съществува изискване за наличие на:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) място на стопанска дейност или представител в държавата или в региона; или ii) опит и/или квалификация на оферентите в държавата или в региона³⁵; iii) притежаване от страна на оферентите на оборудване в държавата или в региона. <p>Също като в горната графа, с изключение на факта, че минималното равнище на конкуренция все още е гарантирано, т.е. редица икономически оператори са представили оферти, които са били приети и са отговаряли на критериите за подбор.</p>	25 % 10 %

³⁵ Определянето на критериите за подбор не трябва да бъде дискриминационно или ограничително и то трябва да е свързано с предмета на поръката и да е пропорционално. Във всеки случай, когато не е възможно да се направи достатъчно точно описание на конкретния необходим критерий за подбор, препоръката, използвана в критериите за подбор, трябва да бъде придружена от думите „или еквивалентно(и)“, за да се гарантира отварянето за конкуренция. Когато тези условия са налице, финансовата корекция не е обоснована.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
11.	<p>Използване на</p> <ul style="list-style-type: none"> - критерии за изключване, подбор, възлагане или - условия за изпълнение на поръчките, или <p>технически спецификации, които не са дискриминационни по смисъла на предходния вид нередност, но независимо от това <u>ограничават достъпа</u> на икономическите оператори</p>	<p>Членове 36, 37, 38 и член 41 във връзка с член 3 от Директива 2014/23/ЕС</p> <p>Член 42, членове 56—63, член 67 и член 70, във връзка с член 18, параграф 1, приложение VII от Директива 2014/24/ЕС</p> <p>Член 60, членове 76—79, член 82 и член 87 във връзка с член 36, параграф 1, приложение VIII от Директива 2014/25/ЕС</p>	<p>Това се отнася до критерии или условия, които въпреки че не са дискриминационни въз основа на национални/регионални/местни предпочтения, все пак водят до ограничаване на достъпа на икономическите оператори до конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка, както е показано в следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) случаи, при които минималните равнища за способност за конкретна поръчка са свързани със, но не са пропорционални на предмета на поръчката; 2) случаи, при които при оценката на оферентите/кандидатите критериите за подбор са използвани като критерии за възлагане; 3) случаи, при които се изискват определени търговски марки/марки/стандарти³⁶, освен когато такива изисквания се отнасят до несъществена част от поръчката и потенциалното въздействие върху бюджета на ЕС е само формално (вж. раздел 1.4). 	10 %
			<p>Случаи, при които са били приложени критерии/условия/спецификации за ограничаване, но все пак е било гарантирано минималното равнище на конкуренция, т.е. редица икономически оператори са представили оферти, които са били приети и са отговаряли на критериите за подбор.</p>	5 %

³⁶ Без да се допуска еквивалентна търговска марка/марка, ако не се използва задължителния цитат „или еквивалентно(и)“.

№	Вид нередност	Приложимо право ¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
			<p>Случаи, при които минималните равнища за способност за конкретна поръчка очевидно не са свързани с предмета на поръчката.</p> <p>или</p> <p>Случаи, при които критериите за изключване, подбор и/или възлагане или условията за изпълнение на поръчки са довели до ситуация, при която само един икономически оператор би могъл да подаде оферта, и този резултат не може да бъде обоснован чрез техническата специфика на въпросната поръчка.</p>	25 %
12.	Недостатъчно или неточно определяне на предмета на поръчката ³⁷	<p>Член 3 от Директива 2014/23/EC</p> <p>Член 18, параграф 1 от Директива 2014/24/EC</p> <p>Член 36 от Директива 2014/25/ЕС</p> <p>Решение от 14 октомври 2004 г., <i>Комисия/Франция</i>, C-340/02, EU:C:2004:623 и решение от 4 юли 2008 г., <i>Комисия/Франция</i>, C-299/08, EU:C:2009:769</p>	Описанието в обявленето за обществена поръчка и/или тръжните спецификации е недостатъчно или неточно по начин, който може да не позволи на потенциалните оференти/кандидати да определят напълно предмета на поръчката, като оказва възпиращ ефект, който потенциално ограничава конкуренцията ³⁸ .	10 %

³⁷ Освен когато: i) директивите допускат договаряне или ii) когато предметът на поръчката е бил разяснен след публикуването на обявленето за обществена поръчка и това разяснение е било публикувано в ОВ.

³⁸ Например чрез жалбите или уведомленията в рамките на тръжната процедура е установено, че тръжните спецификации са недостатъчни за определяне на предмета на поръчката от страна на възможните оференти. Броят на въпросите, поставени от потенциалните оференти обаче, не е показател, че съществува нередност, при условие че възлаганият орган е отговорил адекватно на поставените въпроси в съответствие с член 47, параграф 3 и член 53, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС.

№	Вид нередност	Приложимо право¹⁸	Описание на нередността	Ставка на корекция
		Решение от 22 април 2010 г., Комисия/Испания, C-423/07		
13.	Необосновано ограничаване на възлагане на договор за подизпълнение	Член 38, параграф 2 и член 42 от Директива 2014/23/ЕС Член 63, параграф 2 и член 71 от Директива 2014/24/ЕС Член 79, параграф 3 и член 88 от Директива 2014/25/ЕС Решение от 14 юли 2016 г., <i>Wrocław – Miasto na prawach powiatu</i> , C-406/14, EU:C:2016:652, точка 34	Тръжната документация (напр. технически спецификации) налага ограничения върху използването на подизпълнители за дял от поръчката, определен абстрактно като процент от нея, при това независимо дали могат да се проверят възможностите на евентуалните подизпълнители и без каквото и да е посочване на ключовия характер на задачите, които биха били засегнати.	5 %

2.2. Подбор на оференти и оценка на офертите

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
14.	Критериите за подбор (или техническите спецификации) са изменени	Член 3, параграф 1 и член 37 от Директива 2014/23/ЕС	Критериите за подбор (или техническите спецификации) са изменени или са приложени неправилно на етапа на подбор, което води до приемането на спечелили оферти, които не е следвало да бъдат	25 %

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
	след отварянето на офертите или са приложени неправилно	Член 18, параграф 1 и член 56, параграф 1 от Директива 2014/24/EС Член 36, параграф 1 и член 76, параграф 1 от Директива 2014/25/EС	приети (или отхвърляне на оференти, които е следвало да бъдат допуснати ³⁹), ако са били следвани публикуваните критерии за подбор.	
15.	Оценка на офертите въз основа на критерии за възлагане, които се различават от посочените в обявленietо за обществена поръчка или в тръжните спецификации или Оценка с помощта на допълнителни критерии за възлагане, които не са публикувани	Член 41 от Директива 2014/23/EС Членове 67 и 68 от Директива 2014/24/EС Членове 82 и 83 от Директива 2014/25/EС Решение от 24 януари 2008 г., <i>Lianakis</i> , C-532/06, EU:C:2008:40, точки 43—44 и решение от 14 юли 2016 г., <i>TNS Dimarso</i> , C-6/15, точки 25—36	Критериите за възлагане (или съответните подкритерии или тежести), посочени в обявленietо за обществена поръчка или в тръжните спецификации, 1) не са следвани при оценката на офертите или 2) при оценката са използвани допълнителни критерии за възлагане, които не са публикувани ⁴⁰ . Когато горепосочените два случая водят до дискриминация (въз основа на необосновани национални/регионални/местни предпочтения), това представлява сериозна нередност.	10 % 25 %

³⁹ Освен ако възлаганият орган не може ясно да докаже, че отхвърлената оферта в никакъв случай не би спечелила и че поради това нередността не е имала финансово въздействие.

⁴⁰ В сроковете по член 67, параграф 5 от Директива 2014/24/EС и съответната съдебна практика.

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
16.	Недостатъчна одитна следа за възлагането на поръчката	Член 84 от Директива 2014/24/EC	Съответната документация (определена в приложимите разпоредби на директивите) е недостатъчна, за да се обоснове възлагането на поръчката, което води до липса на прозрачност.	25 %
		Член 100 от Директива 2014/25/EC	Отказването на достъп до съответната документация представлява критична нередност, тъй като възлаганият орган не предоставя доказателства, че при процедурата за възлагане на обществена поръчка са спазени приложимите правила.	100 %
17.	Договаряне по време на процедурата по възлагане, включително изменение на спечелилата оферта при оценяването	Член 37, параграф 6 и член 59 от Директива 2014/23/EC Член 18, параграф 1 и член 56, параграф 3 от Директива 2014/24/EC Член 36, параграф 1 и член 76, параграф 4 от Директива 2014/25/EC, решение от 7 април 2016 г., <i>Partner Apelski Dariusz, C-324/14, EU:C:2016:214</i> , точка 69 и решение от 2 юни 2016 г., <i>Pippo Pizzo, C-27/15</i> ,	Възлаганият орган позволява на даден оферент/кандидат да промени своята оферта ⁴¹ на етапа на оценяване на офертите, като изменението води до възлагане на поръчката на този оферент/кандидат. или В рамките на открита или ограничена процедура възлаганият орган преговаря с всеки(всички) оферент(и) на етапа на оценяване, което води до съществено изменена поръчка по отношение на първоначалните условия, определени в обявленето за обществена поръчка или в тръжните спецификации. или В случай на концесия, възлаганият орган позволява на даден оферент/кандидат да промени предмета, критериите за възлагане и минималните изисквания по време на преговорите, като изменението води до възлагане на поръчката на този оферент/кандидат.	25 %

⁴¹ С изключение на процедури на договаряне и състезателен диалог и когато директивите позволяват на оферента/кандидата да предостави, допълни, разясни или попълни информацията и документацията.

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
		EU:C:2016:404 Решение от 3 март 2005 г., <i>Fabricom</i> , съединени дела, C-21/03 и C-34/03, EU:C:2005:127		
18.	Предходно, белязано от нередности участие на кандидати/оференти в търгове с възлагация орган	Член 3 и член 30, параграф 2 от Директива 2014/23/ЕС Член 18, параграф 1 и членове 40 и 41 от Директива 2014/24/ЕС Член 36, параграф 1 и член 59 от Директива 2014/25/ЕС Решение от 3 март 2005 г., <i>Fabricom</i> , съединени дела, C-21/03 и C-34/03, EU:C:2005:127	Когато предварителната консултация на оферент към възлагация орган води до нарушаване на конкуренцията или до нарушаване на принципите на недискриминация, равно третиране и прозрачност в контекста на условията, посочени в членове 40 и 41 от Директива 2014/24/ЕС ⁴² .	25 %

⁴² Такава консултация е неправомерна, независимо дали се провежда към момента на изготвяне на тръжната документация или по време на предходната процедура за кандидатстване по проекта.

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
19.	Състезателна процедура с договаряне при съществено изменение на условията, определени в обявлените за обществена поръчка или тръжните спецификации	Член 29, параграфи 1 и 3 от Директива 2014/24/EC Член 47 от Директива 2014/25/EC	В контекста на състезателна процедура с договаряне първоначално обявените условия на поръчката са съществено изменени ⁴³ , което изиска публикуването на нова поръчка.	25 %
20.	Необосновано отхвърляне на необичайно ниски оферти	Член 69 от Директива 2014/24/EC Член 84 от Директива 2014/25/EC Решение от 27 ноември 2001 г., <i>Lombardini и Mantovani</i> , съединени дела C-285/99 и C-286/99, EU:C:2001:610, точки 78—86 и решение от 16 септември 2013 г., <i>Испания/Комисия</i> , Т-402/06, EU:T:2013:445, точка 91	Оферти, които изглеждат необичайно ниски по отношение на строителство/доставки/услуги, са отхвърлени от възлагания орган, но преди да отхвърли тези оферти, възлаганият орган не е отправил в писмен вид въпроси към съответните оференти (напр. искане за подробности за съставните елементи на офертата, които той смята за важни) или когато такива въпроси са били отправени, но възлаганият орган не е в състояние да докаже, че е оценил отговорите, предоставени от въпросните оференти.	25 %
21.	Конфликт на интереси с отражение върху резултата	Член 35 от Директива	Когато е установено наличие на неразкрит или недостатъчно смекчен конфликт на интереси съгласно член 24 от Директива 2014/24/EC	100 %

⁴³ Вж. последния ред от член 29, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС.

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
	от процедурата за възлагане на обществена поръчка	2014/23/EC Член 24 от Директива 2014/24/EC Член 42 от Директива 2014/25/EC Решение от 12 март 2015 г., <i>eVigilo</i> , C-538/13, EU:C:2015:166, точки 31—47.	(или член 35 от Директива 2014/23/EC или член 42 от Директива 2014/25/EC) и съответният оферент е успял да получи съответния(ите) договор(и) ⁴⁴ .	
22.	Тръжна манипулация ⁴⁵ / обществена поръчка при условия на споразумение (установена от служба за конкуренцията/антикартелна служба, съд или друг	Член 35 от Директива 2014/23/EC Член 24 от Директива 2014/24/EC Член 42 от Директива	Случай 1а: оферентите, участващи в тръжната манипулация, са действали без помощ от лице от системата за управление или контрол или от страна на възлагания орган и едно от дружествата, участващи в тръжната манипулация, е успяло да получи съответния(ите) договор(и). Случай 1б: ако в процедурата за възлагане на обществена поръчка са участвали само тайно договарящи се дружествата, конкуренцията е	10 % 25 %

⁴⁴ Конфликтът на интереси може вече да е възникнал на етапа на подготовка на проекта, доколкото подготовката на проекта е оказала влияние върху тръжната документация/тръжната процедура.

⁴⁵ Тръжна манипулация се наблюдава, когато групи от предприятия участват в заговор за повишаване на цените или за понижаване на качеството на стоките, строителството или услугите, предлагани в обществените поръчки. Когато оферентите, участващи в тръжната манипулация, са действали без помощ от лице от системата за управление или контрол или от страна на възлагания орган и нито едно от дружествата, участващи в тръжната манипулация, не е успяло да получи съответния(ите) договор(и), не е обосновано прилагането на корекция.

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
	компетентен орган)	2014/25/EC	сериозно възпрепятствана.	
			Случай 2: лице от системата за управление и контрол или възлагащият орган са участвали в тръжната манипулация чрез подпомагане на учащищите в тръжната манипулация оференти и едно от дружествата, учащи в тръжната манипулация, е получило въпросния(ите) договор(и).	100 %
			В този случай е налице извършване на измама/конфликт на интереси от страна на лицето от системата за управление и контрол, подпомагащо дружествата, учащи в тръжната манипулация, или от страна на възлагащия орган.	

2.3. Изпълнение на поръчката

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
23.	Изменения на елементи на поръчката, посочени в обявленето за обществена поръчка или тръжните спецификации, които не са в	Член 43 от Директива 2014/23/EC Член 72 от Директива 2014/24/EC Член 89 от Директива 2014/25/EC Решение от 29 април 2004 г., <i>Succhi di</i>	1) Налице са <u>изменения</u> на поръчката (включително намаляване на обхвата на поръчката), които не са в съответствие с член 72, параграф 1 от въпросната директива; Измененията на елементите на поръчката няма да се разглеждат като нередност, подлежаща на финансова корекция, когато са спазени условията на член 72, параграф 2, т.е.: а) стойността на измененията е под следните две	25 % от първоначалния договор за поръчка и новото строителство/доставки/услуги (ако има такива), произтичащи от измененията

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
	съответствие директивите	c <i>Frutta</i> , C-496/99P, EU:C:2004:236, точки 116 и 118 Решение от 19 юни 2008 г., <i>Pressetext</i> , C-454/06, EU:C:2008:351 Решение от 14 октомври 2004 г., <i>Комисия/Франция</i> , C-340/02, EU:C:2004:623 Решение от 13 април 2010 г., <i>Wall AG</i> , C-91/08, EU:C:2010:182	стойности: i) правовете по член 4 от Директива 2014/24/EC ⁴⁶ ; както и ii) 10 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за услуги и доставки и под 15 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за строителство, и б) изменението не променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение ⁴⁷ . 2) Налице е <u>съществено изменение</u> на елементите на поръчката (като например цената, естеството на строителството, срока за приключване, условията на плащане, използваните материали), ако изменението прави изпълненияния договор за поръчка съществено различен по характер от първоначално сключния. Във	

⁴⁶ Правовете се преразглеждат на всеки две години, вж. член 6 от Директивата.

⁴⁷ Понятието „цялостен характер на поръчката или рамковото споразумение“ не е определено в директивите и все още не е предмет на съдебната практика. Вж. също съображение 109 от Директива 2014/24/ЕС. Допълнителни насоки във връзка с това се предоставят в обзор 38 на SIGMA относно възлагането на обществени поръчки — измененията на договора за поръчка (наличен на адрес <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-38-200117.pdf>): *Изменение е позволено, когато то е изрично предвидено в клаузите за преразглеждане, посочени в първоначалната документация за обществената поръчка. Клаузите за преразглеждане могат да внесат известна гъвкавост в условията на договора. Допускането на изменения на договора за поръчка не може да е позволено единствено на основание предварителното им посочване в документацията за обществената поръчка. Клаузите за преразглеждане в документацията за обществената поръчка трябва да бъдат ясни, точни и недвусмислени. Клаузите за преразглеждане не трябва да са формулирани общо с оглед на това да се обхващат всички възможни промени. Прекалено общо формулирана клауза за преразглеждане може да наруши принципа на прозрачност и да породи рисък от неравно третиране. (...) В клаузите за преразглеждане трябва да се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те могат да се използват. (...) Клаузите за преразглеждане не трябва да променят цялостния характер на поръчката. (...) Например е вероятно да бъде изготвен нов договор за поръчка, ако естеството на поръчката е изменено по такъв начин, че изисква доставката на различни продукти или предоставянето на различен вид услуги в сравнение с посочените в първоначалната поръчка. При тези обстоятелства не се разрешава изменение дори ако обхватът, естеството и условията за различни продукти или нови услуги са били установени предварително по ясен, точен и недвусмислен начин.*

№	Вид нередност	Правно основание/референтни документи	Описание на нередността	Ставка на корекция
			всеки случаи дадено изменение ще се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от условията, определени в член 72, параграф 4 от Директива 2014/24/EС.	
		Член 72, параграф 1, буква б), последна алинея и член 72, буква в), точка ii) от Директива 2014/24/EС	Всяко увеличение на цената, което превишава с 50 % стойността на първоначалната поръчка.	25 % от първоначалната поръчка и 100 % от съответните изменения на договора за поръчка (увеличение на цената).